

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 4Cdo/24/2023
Identifikačné číslo spisu: 7111234430
Dátum vydania rozhodnutia: 26.04.2023
Meno a priezvisko: JUDr. Mario Dubaň
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2023:7111234430.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcov 1/ Y. Y. K. F., narodenej XX. U. XXXX, K. C. XXX, E. D., R. W. A., 2a/ I. K. T., narodeného XX. W. XXXX, XXX G. Y. A. E., K. XXX, E. M., E. G. I., R. W. A., 2b/ U. L. T., narodeného XX. C. XXXX, XXX B. E., K. XXXB, E. D., R. W. I. A., 3/ K. Y. B. A., narodenej XX. E. XXXX, A. K. K. XXX, E. D., R. W. A., všetkých zastúpených advokátskou kanceláriou ALENA ZADÁKOVÁ - advokát s.r.o., Košice, Kováčska 245/32, IČO: 53 209 451, proti žalovanému mestu Košice, Trieda SNP 48, Košice, zastúpenému advokátskou kanceláriou GOREJ Legal, s.r.o., Krmanova 14, Košice, IČO: 47 231 939, o určení vlastníckeho práva, vedenom na Okresnom súde Košice I pod sp. zn. 35C/436/2011, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 30. septembra 2021 sp. zn. 1Co/224/2019, o návrhu žalovaného na odloženie právoplatnosti napadnutého rozhodnutia, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky do právoplatného skončenia konania o dovolaní žalovaného odkladá právoplatnosť rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 30. septembra 2021 sp. zn. 1Co/224/2019 v spojení s rozsudkom Okresného súdu Košice I z 19. marca 2019 č.k. 35C/436/2011-857.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Košice I rozsudkom z 19. marca 2019 č.k. 35C/436/2011-857 I. určil, že nehnuteľnosti zapísané v katastri nehnuteľnosti Okresného úradu Košice, Katastrálny odbor pre okres Košice I, obec Košice - Staré mesto pre katastrálne územie E. G., na LV č. XXXXX ako parcela reg. C č. XXXX o výmere 429 m² záhrady a parcela reg. C č. XXXX o výmere 580 m² zastavané plochy a nádvoria a na nej postavený dom súp. č. XXX - D. G. K. D. F., G. XX (ďalej aj „sporné nehnuteľnosti“), boli ku dňu smrti poručiťľa L. E., nar. XX. E. XXXX, zomr. XX. K. XXXX, naposledy bytom K. N. K. Č.. XXX, E. D. H. R. W. A., v jeho výlučnom vlastníctve a patria do dedičstva po ňom v celosti v podiele 1/1; II. žalobkyniam 1/ a 3/ priznal voči žalovanému náhradu trov konania v rozsahu 100 %; III. žalobkyniam 1/ a 3/ priznal voči žalovanému náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

2. Krajský súd v Košiciach rozsudkom z 30. septembra 2021 sp. zn. 1Co/224/2019 rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdil a žalobcom 1/, 2a/, 2b/ a 3/ priznal voči žalovanému nárok na náhradu trov

odvolacieho konania v plnom rozsahu.

3. Proti tomuto rozsudku podal žalovaný dovolanie. Žalovaný v rámci svojho dovolania žiadal odložiť právoplatnosť napadnutého rozhodnutia s odôvodnením, že žalobcovia na podklade napadnutého rozhodnutia už iniciovali dedičské konanie o novoobjavenom majetku po ich právnom predchodcovi, ktoré s vysokou pravdepodobnosťou povedie k potvrdeniu vlastníckeho práva žalobcov k sporným nehnuteľnostiam, čo vytvorí podmienky pre ich ďalší procesný postup smerujúci k možnému scudzeniu sporných nehnuteľností v prospech tretej osoby. Zároveň poukázal na to, že odkladom právoplatnosti napadnutého rozhodnutia nehrozí žalobcom žiadna ujma zásadného charakteru a vzhľadom na to, že pristúpili k podaniu žaloby až 32 rokov po smrti poručiťa, nie je daná naliehavosť potreby vyriešenia majetkovej otázky a okamžitej realizácie účinkov napadnutého rozhodnutia.

4. Podľa ustanovenia § 444 ods. 2 a ods. 3 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“) ak nejde o rozhodnutie, ktoré ukladá povinnosť plniť, dovolací súd môže na návrh odložiť jeho právoplatnosť, ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa; ustanovenie § 230 tým nie je dotknuté. Právne vzťahy niekoho iného než strany nie sú odložením právoplatnosti podľa odseku 2 dotknuté.

5. Inštitút odkladu právoplatnosti bol novelou Civilného sporového poriadku prevedenou zákonom č. 350/2018 Z. z. zavedený preto, aby bolo možné odložiť právne účinky aj takých rozhodnutí, pri ktorých nie je nútený výkon možný, avšak ktoré môžu mať pre dovolateľa rovnako nepriaznivé dôsledky.

6. Účelom inštitútu odkladu právoplatnosti alebo vykonateľnosti rozhodnutia odvolacieho súdu napadnutého dovolaním je ochrana dovolateľa pred nepriaznivými účinkami tohto rozhodnutia - napríklad vzniku škody, keďže podanie dovolania nemá vplyv na právoplatnosť a vykonateľnosť napádaného rozhodnutia.

7. Zákonodarca pojem „dôvody hodné osobitného zreteľa“ výslovne nešpecifikuje, právna doktrína však uvádza, že súd spravidla odloží vykonateľnosť (právoplatnosť), ak 1/ výsledky konania alebo samotné dovolanie osvedčujú predpoklad úspešnosti dovolania (napr. ak je zo spisu zrejmé, že rozhodnutie trpí zmatečnosťou), 2/ ak existuje hrozba vzniku nenapraviteľnej ujmy alebo ťažko napraviteľnej ujmy (napr. v prípade pravdepodobnosti, že rozhodnutie bude zrušené a následky zrušeného rozhodnutia by už nebolo možné reštituovať), alebo 3/ ak by výkonom rozhodnutia mohol byť zmarený význam a účinok preskúmania a rozhodnutia o dovolaní. V okolnostiach tej-ktorej veci však nie sú vylúčené ani ďalšie dôvody odkladu právoplatnosti. Podľa judikatúry Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (rozsudok sp. zn. 5Cdo/85/99, uverejnený v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a rozhodnutí súdov SR, 2000, č. 5, pod č. 90) zároveň platí, že dovolací súd nariadi odklad vykonateľnosti alebo právoplatnosti napadnutého rozhodnutia „iba v prípadoch, keď predpokladá jeho zrušenie a takýto odklad nariaďuje preto, aby zabránil jeho realizácii a tým aj prípadným komplikáciám vzniknutým zrealizovaním napadnutého rozhodnutia.“

8. Najvyšší súd Slovenskej republiky v danom prípade dospel k záveru, že návrh žalovaného na odklad právoplatnosti napadnutého rozhodnutia je dôvodný, pretože v prejednávanej veci sú dané dôvody hodné osobitného zreteľa spočívajúce v hrozbe ťažko napraviteľnej ujmy v prípade „realizácie“ napadnutého rozhodnutia prostredníctvom ukončenia už prebiehajúceho dedičského konania o novoobjavenom majetku (vedenom na Okresnom súde Košice I pod sp. zn. 42D/48/2022) a prípadného následného prevodu sporných nehnuteľností v prospech tretej osoby. Dovolací súd má zároveň po predbežnom preskúmaní dovolania za to, že nie je vylúčená jeho úspešnosť a nejde o zjavne nepodložené podanie. Najvyšší súd pri rozhodovaní o odklade právoplatnosti prihliadol aj na povahu sporných nehnuteľností a čas, kedy nastali skutkové okolnosti prípadu a právna skutočnosť (smrť poručiťa), od ktorej odvíjajú žalobcovia svoj nárok (vyše 40 rokov). Súčasne je potrebné konštatovať, že dovolateľovi v prípade vyššie naznačenej „realizácie“ napadnutého rozhodnutia hrozí väčšia ujma, ako hrozí protistrane v prípade povolenia odkladu právoplatnosti.

9. Najvyšší súd tak odložil právoplatnosť dovolaní napadnutého rozsudku odvolacieho súdu v spojení s rozsudkom súdu prvej inštancie, a to až do právoplatnosti rozhodnutia o dovolaní žalovaného.

10. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.